

Presidium van 3 november 2025

Locatie: Provinciehuis (Kamer van Lelystad), Visarenddreef 1, Lelystad

Tijd: 18.30-20.00 uur (vanaf 18.00 uur staat er een warme maaltijd voor u klaar in de kamer van Lelystad)

Aanwezig: mevrouw Uitdewilligen (vz.), mevrouw Keuter, de heer Broer (vanaf 18.35), mevrouw Van Rhee (vervangt de heer Tijl), mevrouw Kost, mevrouw De Ridder en de heer Stok

Afwezig: mevrouw Huckriede, de heer Smetsers, de heer Gerritsen en de heer Tijl.

1. Opening

18.30 Observaties griffie:

n.v.t.

Besluit:

De voorzitter opent de vergadering.

2. Vaststellen agenda

18.30 Observaties griffie:

n.v.t.

Besluit:

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Mededelingen

18.30 Observaties griffie:

n.v.t.

Besluit:

Geen mededelingen.

4. Terugblik commissie & Statenvergadering

- Commissies: 15 okt & 29 okt

- Statenvergadering: 29 okt

18.30 Observaties griffie:

N.a.v. PS 29/10: Het statenvoorstel instellen klankbordgroep is weliswaar via het presidium geagendeerd in Provinciale Staten, echter om in de toekomst daadwerkelijk als afzender van het statenvoorstel te kunnen optreden dient in het proces van agendering meer tijd te worden ingeraamd, zodat het presidium een duidelijke opdracht aan de griffie kan verstrekken en hierop in de staten aanspreekbaar kan zijn. De eerstvolgende situatie waarbij dit zich voordoet, is de "Evaluatie Samenwerkingsafspraken PS/GS Omgevingswet".

Besluit:

Het Presidium heeft teruggeblikt op de afgelopen commissievergaderingen en de Statenvergadering.

5. Lange Termijn Agenda Zie ook <https://flevoland.langetermijnagenda.nl/>

5a. Bijzonderheden

Toelichting:

- De **Financiële Kaderstellingsdocumenten**, waarvan het Presidium op 15 september jl. heeft besloten om de behandeling daarvan niet in de integrale commissies (8 oktober en 29 oktober) te plannen maar te verplaatsen naar de commissies EMS op 26 november en 3 december, zijn niet t.b.v. deze commissiereeks aangeleverd. Ze kunnen technisch gezien ook in januari worden vastgesteld, zolang het maar ruim voor de controle van de jaarrekening 2025 is.

- Het agenderen van **Reglement van Orde Provinciale Staten 2025** moet nog gebeuren. Er is ruimte in EMS 26 november en 3 december.

Te nemen besluit:

Het opnieuw agenderen van het Reglement van Orde Provinciale Staten 2025.

18.35

Observaties griffie:

In de commissie EMS van 8 oktober is besloten de beeldvormende behandeling van het Reglement van Orde uit te stellen. Schriftelijk heeft een Statenlid het Presidium verzocht de behandeling van het Reglement van Orde te verplaatsen naar het nieuwe jaar. In januari staan voorts nog drie BOB-onderwerpen (Financiële kaderstelling, vernieuwing informatievoorziening PS en Jongerenraad) en een peilen & toetsen voor Actualisatie programma Mobiliteit en Ruimte. Er is ook ruimte in deze reeks (EMS 26 nov. zonder RVO tot 21.00 uur, EMS 3 dec. zonder RVO tot 20.30 uur).

Besluit:

Het Presidium besluit de Financiële Kaderstellingsdocumenten te agenderen voor behandeling in januari 2026.

Het Presidium besluit het Reglement van Orde Provinciale Staten 2025 te agenderen voor behandeling in januari 2026.

5b. Technische sessie - Proces Omgevingsvisie

Toelichting:

Tijdens het LTA-overleg op 13 oktober 2025 is het proces rondom de omgevingsvisie besproken. Daarbij kwamen diverse vragen naar voren over het proces, de afwijkingen van de Startnotitie, de totstandkoming en de rol van het koersdocument en de positie van de Provinciale Staten hierin. Om tegemoet te komen aan de behoefte aan verduidelijking, wordt een technische sessie aangeboden voor Statenleden die meer uitleg wensen of aanvullende vragen hebben.

Te nemen besluit:

De technische sessie "Proces Omgevingsvisie" te agenderen en de technische sessie wateroverlast van 26 november te verplaatsen naar 3 december.

18.45

Observaties griffie:

- Overwogen kan worden of een Statencommissie niet een betere plaats is voor het toelichten van de keuze om af te wijken van de Startnotie Omgevingsvisie.

- In de aangeleverde memo is opgenomen 'Momenteel staat de technische sessie 'Wateroverlast bodemdaling en klimaat' op 26 november geagendeerd. Het voorstel is om deze technische sessie te verplaatsen naar 3 december '25. Dit is ambtelijk intern afgestemd.' De afspraak tussen presidium en college is dat alle stukken gericht aan het presidium, door tussenkomst van het college worden aangeleverd. Het is onduidelijk of deze afspraak in het college is afgestemd.

- De technische sessie wateroverlast overlapt op 3 december met bijeenkomsten van de commissie P&C en de werkgroep vergroten jongerenparticipatie. Dit is niet ongebruikelijk.

Besluit:

Het Presidium besluit de technische sessie Proces Omgevingsvisie te agenderen voor 26 november en de technische sessie wateroverlast te verplaatsen naar 3 december.

Het Presidium wijst er op dat de verklaring voor het afwijken van het proces, zoals afgesproken in de Startnotitie Omgevingsvisie, onderdeel is van een politiek gesprek dat thuishoort in de Statencommissie en verzoekt dit ook hier toe te lichten.

5c. Agendering zienswijze Nota Ruimte

Toelichting:

Het verzoek is om de concept-zienswijze op de ontwerp-Nota te agenderen voor de commissievergadering RND van 26 november (alternatief in de commissievergadering RND van 3 december) en daarvoor de stukken (concept-zienswijze en presentatie) direct na de GS-vergadering van 18 november als nazending beschikbaar te stellen.

Te nemen besluit:

De wijze van agendering in de commissie RND.

18.55

Observaties griffie:

Zoals besproken in het LTA overleg van 13 oktober is het ook mogelijk dit onderwerp in een volledige BOB te agenderen, met een extra Statenvergadering op 3 of 10 december. De overweging daarvoor is

dat een Statenbesluit een betere positionering van Provinciale Staten oplevert dan een peilen en toetsen-sessie met een aansluitende mededeling over hetgeen met de uitkomsten is gedaan. De memo voorziet hier niet in. Het is niet duidelijk of deze memo door tussenkomst van het college is aangeleverd.

Besluit:

Het Presidium besluit het onderwerp te agenderen voor beeldvorming op 26 november en oordeelsvorming (Peilen & Toetsen) op 3 december en het college te verzoeken terugkoppeling te verzorgen via een mededeling.

5d. LTA-overleg Presidium – college 8 december 2025Toelichting:

Bijgevoegd de concept-besluitenlijst van het LTA-overleg van 13 oktober jl. en een eerste opzet van de concept-agenda van 8 december. Welke onderwerpen zal het Presidium graag met het college bespreken?

Te nemen besluit:

Toevoegen van eventuele onderwerpen en de concept-agenda aan het college voorleggen voor eventuele aanvullingen.

19.00

Observaties griffie:

n.v.t.

Besluit:

Het Presidium besluit de concept-agenda aan het college voor te leggen voor aanvullingen en deze agenda op 12 november nogmaals op de Presidiumagenda te plaatsen.

Het Presidium besluit, buiten de agenda van het LTA-overleg, aandacht te vragen voor de juiste aanlevering van stukken door het college (Bundelnormen).

5e. Agenderingsverzoek GroenLinks, PvdA - biologische landbouwToelichting:

Er is een agenderingsverzoek gedaan door de fracties van GroenLinks en PvdA. Verzocht wordt het onderwerp te agenderen in Q4 van 2025 of Q1 van 2026.

Te nemen besluit:

Het agenderingsverzoek in te plannen voor de commissievergadering RND van 4 februari 2026 en de indieners hiervan op de hoogte te stellen.

19.05

Observaties griffie:

Met het doorschuiven van agendapunten van de commissie RND van 26 november neemt de druk op de agenda van 7 januari al toe (zie agendapunt 6a). In februari is er op dit moment nog voldoende ruimte voor agendering.

Besluit:

Het Presidium besluit het agenderingsverzoek in te plannen voor de commissievergadering RND van 4 februari 2026 en de indieners hiervan op de hoogte te stellen.

6. Statencommissies - verdeling november / decemberToelichting:

Voor de commissie EMS zijn een aantal onderwerpen doorgeschoven naar januari (financiële kaderstelling, Jongerenraad, vernieuwing informatievoorziening PS). Er is geen prioritering nodig. Voor de commissie RND van 26 november zijn te veel agendapunten aangedragen. Daar dient te worden geprioriteerd.

Te nemen besluit:

1) Als voorzitters aan te wijzen:

- RND 26 november: de heer Achtien
- RND 3 december: de heer Raterink
- EMS 26 november: de heer Smetsers
- EMS 3 december: mevrouw Keuter

19.10

Observaties griffie:

De voorgestelde voorzitters zijn nog niet vooraf benaderd.

Besluit:

Conform het voorgestelde besluit.

6a. Statencommissie RND – 26 november, 15.30 – 00.30 uur (beeldvorming)

(zie LINK)

Toelichting:

Er zijn zeven onderwerpen aangemeld. Drie agendapunten hebben een Statenvoorstel. Twee onderwerpen zijn aangemeld voor Peilen & Toetsen.

De agenda heeft, met de aangevraagde tijdsduur per onderwerp, een geschatte eindtijd van 00:30 uur.

Te nemen besluit:

1) Per agendapunt op de commissieagenda te besluiten:

(A) Het voorstel conform te agenderen.

(B) Het voorstel te agenderen op voorwaarde dat de volgende wijzigingen worden aangebracht.

(C) Het voorstel niet te agenderen, maar terug te sturen naar het college en hierbij de volgende opmerkingen mee te geven.

2) Akkoord met de gesprekswijzers

19.20

Observaties griffie:

Met betrekking tot de duur van de vergadering:

De volgende onderwerpen kennen een fatale termijn:

- Zienswijze ontwerpbegroting OFGV (5 januari 2026)
- Zienswijze Nota Ruimte (15 december 2025)
- Provinciaal Belang defensieactiviteiten (17 december 2025)

Voor de volgende onderwerpen is doorschuiven mogelijk, maar onwenselijk in verband met de vervolgplanning:

- Herziening omgevingsverordening provincie Flevoland
- Koersdocument Omgevingsvisie

Voor de volgende onderwerpen is doorschuiven mogelijk:

- Deltaprogramma IJsselmeergebied
- Provinciaal Klimaatplan

Met het doorschuiven van deze laatste twee onderwerpen komt de geschatte eindtijd op 23:15 uur. De volgorde van de resterende onderwerpen zal dan afgestemd worden met de agenda van EMS.

Aandacht gevraagd voor juiste aanleveringen van stukken door het college

- Bij agendapunt 5, Deltaprogramma IJsselmeergebied:

Bundelnormen:

Titel memo beeldvorming in eDocs komt niet overeen met titel in stuk

Titel bijlage in eDocs komt niet overeen met titel in stuk

Alleen een pdf van de presentatie ontvangen en geen PowerPoint-versie

De presentatie is niet AVG-proof (naam ambtenaar)

- Bij agendapunt 6, Omgevingsverordening:

Het geven van meningen wekt de suggestie dat hier sprake is van Peilen & Toetsen. Ook is niet duidelijk wat er met deze meningen gedaan wordt.

U kunt zich uitspreken over de voorgestelde behandelwijze, met inachtneming van artikel 3.4 lid d van het Reglement van Orde:

“De procedurecommissie overlegt over de behandelwijze in de commissie van het indienen van wensen en bedenkingen door de Staten ten aanzien van de volgende voornemens van het college:

d. het voornemen een ontwerpbesluit te nemen wanneer een kaderstellend document vooraf wordt gegaan door een inspraak- dan wel een zienswijzeprocedure.”

Bundelnorm: Titel memo beeldvorming in eDocs komt niet overeen met titel in stuk

- Bij agendapunt 7, Koersdocument Omgevingsvisie:

De stukken zijn na de deadline aangeleverd.

In het Statenvoorstel wordt wel toegelicht waarom er een koersdocument in plaats van een keuzedocument wordt voorgelegd, maar wordt niet toegelicht waarom de behandelwijze van de ontwerp-visie ook afwijkt van de startnotitie.

U heeft eerder besproken een opmerking toe te willen voegen met de volgende strekking: "Het Presidium constateert dat er een verschil is tussen deze nieuwe aanpak en de door PS vastgestelde startnotitie en laat het aan het college om deze keuze toe te lichten aan de Staten."

- Bij agendapunt 8, Provinciaal Belang voor Defensieactiviteiten:
Het Statenvoorstel en de memo beeldvorming legt uit waar de bevoegdheid van GS ligt, maar niet waar die van PS ligt.
- Bij agendapunt 9, OFGV: geen
- Bij agendapunt 10, Provinciaal Klimaatplan:
Een behandeltime van 45 minuten is, gezien de vragen die gesteld worden, krap voor de werkvorm. Realistische behandeltime is 90 minuten + suggestie om in twee delen te knippen (presenteren in de eerste week, gesprek/vragen in de 2de week)
Bundelnorm:
Alleen een pdf van de presentatie ontvangen en geen PowerPoint-versie
- Bij agendapunt 11, Zienswijze ontwerpnota Ruimte:
De stukken worden uiterlijk 20 november nagezonden. Een behandeltime van 45 minuten is alleen opportuun als er sprake is van een volledige BOB voor de werkvorm Peilen en Toetsen mogelijk aan de krappe kant. Zie verder agendapunt 5c.

Besluit:

Het Presidium besluit agendapunt 5 en 10 door te schuiven naar de commissievergadering van 7 januari.

Het Presidium besluit met betrekking tot:

Agendapunt 5: (A) Het voorstel te agenderen in januari.

Agendapunt 6: (A) Het voorstel conform te agenderen met het nadrukkelijke verzoek om bijbehorende observaties te verwerken.

Agendapunt 7: (A) Het voorstel conform te agenderen met het nadrukkelijke verzoek om bijbehorende observaties te verwerken.

Agendapunt 8: (B) Het voorstel te agenderen op voorwaarde dat de volgende wijziging wordt aangebracht:

In het Statenvoorstel onder 4. Bevoegdheden Provinciale Staten duidelijk te omschrijven waar de bevoegdheden van Provinciale Staten liggen.

Agendapunt 9: (A) Het voorstel conform te agenderen.

Agendapunt 10: (A) Het voorstel te agenderen in januari, waarbij het onderwerp gesplitst wordt in beeldvormende en oordeelsvormende sessie (Peilen & Toetsen).

Het Presidium vraagt het college waarom het onderwerp niet geagendeerd is voor een volledige BOB.

Agendapunt 11: Het voorstel te agenderen met de onder agendapunt 5c besloten werkwijze.

Akkoord met de gesprekswijzers.

6b. Statencommissie RND – 3 december, 15.30 – 20.00 uur (oordeelsvorming)

Toelichting:

n.v.t.

Te nemen besluit:

1) Per agendapunt op de commissieagenda te besluiten:

(A) Het voorstel conform te agenderen.

(B) Het voorstel te agenderen op voorwaarde dat de volgende wijzigingen worden aangebracht.

(C) Het voorstel niet te agenderen, maar terug te sturen naar het college en hierbij de volgende opmerkingen mee te geven.

19.30

Observaties griffie:

Het doorschuiven van de voorgestelde agendapunten bij 6a. heeft geen effect op de onderwerpen die op de agenda staan voor 3 december. Zie verder de observaties onder 6a.

Besluit:

Zie agendapunt 6a.

6c. Statencommissie EMS – 26 november, 15.30 – 21.00 uur (beeldvorming)

Toelichting:

De presentatie bij agendapunt **Regio Zwolle** zal de midterm review door iemand van het Regiobureau worden gegeven. Deze presentatie moet nog worden goedgekeurd door de voorzitter van de Regio Zwolle en zal op 10 november, naar verwachting, beschikbaar worden gesteld.

Voor het Erfgoedprogramma, is een gesprekswijzer gemaakt, ondanks dat er nu enkel een beeldvorming is. Een BOB-reeks volgt immers later in 2026.

Te nemen besluit:

1) Per agendapunt op de commissieagenda te besluiten:

(A) Het voorstel conform te agenderen.

(B) Het voorstel te agenderen op voorwaarde dat de volgende wijzigingen worden aangebracht.

(C) Het voorstel niet te agenderen, maar terug te sturen naar het college en hierbij de volgende opmerkingen mee te geven.

2) Akkoord met de gesprekswijzers

3) In het Presidium van 12 november de presentatie van de Regio Zwolle te beoordelen.

19.40 Aandacht gevraagd voor juiste aanleveringen van stukken door het college:

Observaties griffie

Bij agendapunt 5 EU:

Bundelnormen: Titel bijlage 01 presentatie niet gelijk aan bestandsnaam van de presentatie zelf (#3448161) + Titel bijlage 02 klopt niet, is niet gelijk en het jaarcongres was op 30 september en niet op 25 september.

Bij agendapunt 6 Zwolle:

1. De opmaak van het Statenvoorstel is niet correct. De volgorde “Gedeputeerde Staten stellen voor” en “1. Beslispunten” is omgedraaid.

2. De opzet in de memo beeldvorming is verwarrend: Daarin wordt aangegeven om het gesprek over de voortgang van de samenwerking in de Regio Zwolle te voeren en daarmee aandachtspunten mee te geven aan de portefeuillehouder om in te brengen bij de Regio Zwolle. Dit gesprek past meer bij de oordeelsvorming, net als de bespreking van de aanbevelingen van Gedeputeerde Staten aan de hand van twee vragen: Waar ligt de meerwaarde & Wat vraagt de komende twee jaar specifiek de aandacht? (zie opsplitsing in de gesprekswijzer).

3. De presentatie van het Regiobureau is nog niet bekend (streven is 10 november). Wil het Presidium hierover geconsulteerd worden?

4. In de memo beeldvorming wordt een rol beschreven voor de Statenrapporteur. Deze rol is niet vooraf overlegd met de rapporteurs (Op 19 november hebben de rapporteurs en de poho een overleg, echter is de commissiebundel dan al verzonden).

5. De “Gateway Regio Zwolle” kon niet nu als bijlage worden gepubliceerd: de status wordt als vertrouwelijk aangegeven + document is niet AVG-proof. Dit dient aangepast te worden.

6. Aandacht voor naamgeving van documenten en bestanden. Bundelnormen: #3443015 Memo beeldvorming. Naam bijlage: Titel bijlage 01 titel statenvoorstel niet gelijk aan bestandsnaam

Bij agendapunt 7 Sociale agenda:

1. Het beslispunt “de kaders, zoals opgenomen in het plan van aanpak bij de startnotitie Sociale Agenda Flevoland vast te stellen” komt niet overeen met de korte toelichting “Het verzoek aan uw Staten is om de startnotitie vast te stellen”

2. bundelnorm: Titel van de memo komt niet overeen met bestandsnaam.

Bij agendapunt 8 Erfgoed:

1. Ondanks dat er geen Statenvoorstel bij dit onderwerp is er toch een gesprekswijzer gemaakt omdat de herijking van het beleid in 2026 zal volgen. Na akkoord Presidium zal alleen de gesprekswijzer en niet de memo beeldvorming bij het agendapunt worden toegevoegd om verwarring te voorkomen.

2. Op grond van de toezegging verwachten de staten waarschijnlijk dat zij een evaluatie gepresenteerd krijgen (in hoeverre zijn de gestelde doelen behaald) en op grond daarvan besluiten kunnen nemen over de toekomst. Nu wordt in de memo beeldvorming de input van de Staten

gevraagd voor een evaluatie t.a.v. het beleid dat ze zelf hebben vastgesteld, waarbij bovendien niet duidelijk is welk raakvlak de vragen hebben met het erfgoedprogramma.

3. Als voor agendering van deze beeldvorming wordt gekozen, wordt geadviseerd het beeld- en oordeelsvormende deel uiteen te halen: de dialoog (peilen & toetsen) in een oordeelsvormende sessie op 3 december.

4. In de presentatie staat de naam van de archeoloog. Dit moet ivm de AVG eruit worden gehaald.

5. De aanduiding van de presentatie in de memo beeldvorming als bijlage is verwarrend (2 nummers)

6. De titels van de 3 bijlagen niet volledig weergegeven, niet gelijk aan de Edoc's namen.

Bij agendapunt 9 Najaarnota:

1. Wat is de reden van de naamswijziging? De afgelopen 3 jaar is het onderwerp "Technische begrotingswijziging ultimo", nu wordt de naam "Najaarnota" gebruikt;

2. De kopjes "Eerdere behandeling" en "korte toelichting" in het Statenvoorstel suggereert dat de najaarsnota onderdeel uitmaakt van de P&C-cyclus van de provincie. Deze heeft geen grondslag in de financiële verordening.

Besluit:

Het Presidium besluit met betrekking tot:

Agendapunt 5: (A) Het voorstel conform te agenderen.

Agendapunt 6: (A) Het voorstel conform te agenderen met het nadrukkelijke verzoek om bijbehorende observaties te verwerken. De bijlage met kenmerk (#3442456) zal niet worden gepubliceerd wanneer deze niet wordt aangepast.

Agendapunt 7: (A) Het voorstel conform te agenderen met het verzoek de observatie van de griffie redactioneel aan te passen.

Agendapunt 8: (A) Het voorstel conform te agenderen met het nadrukkelijke verzoek om bijbehorende observaties onder 4, 5 en 6 te verwerken. Akkoord met de gesprekswijzer, ondanks dat het nog geen Statenvoorstel betreft.

Agendapunt 9: (A) Het voorstel conform te agenderen.

Akkoord met de gesprekswijzers.

6d. Statencommissie EMS – 3 december, 15.30 – 20.00 uur (oordeelsvorming)

Toelichting:

Afhankelijk van de keuze van het Presidium kunnen er nog agendapunten worden toegevoegd (RVO, Erfgoedprogramma).

Te nemen besluit:

1) Per agendapunt op de commissieagenda te besluiten:

(A) Het voorstel conform te agenderen.

(B) Het voorstel te agenderen op voorwaarde dat de volgende wijzigingen worden aangebracht.

(C) Het voorstel niet te agenderen, maar terug te sturen naar het college en hierbij de volgende opmerkingen mee te geven.

19.50 Observaties griffie:
(zie hierboven bij 6c.).

Besluit:

Zie agendapunt 6c.

7. Besluitenlijst Presidium 13 oktober 2025

Te nemen besluit:

De besluitenlijst van 13 oktober 2025 (aangevuld met consultaties nadien) vast te stellen.

19.55 Observaties griffie:
n.v.t.

Besluit:

De besluitenlijst wordt conform vastgesteld.

8. Rondvraag

19.55 Observaties griffie:
n.v.t.

Besluit:

--

9. Sluiting

20.00

Observaties griffie:

n.v.t

Besluit:

De voorzitter sluit de vergadering om 19.55